

SERIES กรมสมเด็จพระเทพฯ กับการศึกษาวัฒนธรรม

กรมสมเด็จพระเทพฯ ในดวงใจชาวพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น

รุ่งตะวัน อ่วมอินทร์

นักวิชาการ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีความสนพระทัยต่องานพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเป็นอย่างยิ่ง ทั้งยังทรงเสด็จพระราชดำเนินมาเปิดงานเทศกาลพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น ที่ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร จัดขึ้นทั้ง 3 ครั้ง เมื่อ พ.ศ. 2551 และครั้งที่ 2 เมื่อ พ.ศ. 2553 และครั้งที่ 3 เมื่อ พ.ศ. 2555 เพื่อสนับสนุนให้พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ทำให้เกิดความเข้มแข็ง และแรงผลักดันของคนในท้องถิ่นที่ได้เสนอเรื่องราวของตนเองให้สังคมระดับประเทศ ได้ตระหนักถึงบทบาททางวัฒนธรรมและการศึกษาของท้องถิ่น ตลอดจนความเชื่อมโยงระหว่างท้องถิ่นกับเมืองและโลก

การที่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินมาเปิดงานเทศกาลพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นที่ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธรทั้ง 3 ครั้ง สร้างความปลาบปลื้มใจให้คนพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นที่มาร่วมงานเป็นอย่างยิ่ง ในโอกาสนี้ผู้เขียนจึงขอ นำบทสัมภาษณ์ชาวพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นที่มีต่อสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มาเล่าสู่กันฟัง

พระครูโกวิทธรรมโสภณ พิพิธภณท์วัดร่องเมิง หมู่ 2 ต.หนองแห่ียง อ.สันทราย จ.เชียงใหม่

พระครูโกวิทธรรมโสภณ พิพิธภณท์วัดร่องเมิง หมู่ 2 ต.หนองแห่ียง อ.สันทราย จ.เชียงใหม่

“รู้สึกมีความยินดีที่พระองค์ท่านทรงสนพระทัยเกี่ยวกับข้าวของภายในพิพิธภณท์ ท่านทรงถามเกี่ยวกับอายุของใบขับขี้เกวียน สมัยใด พ.ศ. ไต ไม่ใช่แค่อาตมาเท่านั้นที่ภูมิใจ คนที่ช่วยกันสร้างและศรัทธาโดยโยมบ้านร่องเมิงและทั้งตำบล อำเภอ อบต. ก็รู้สึกภาคภูมิใจและยินดีไปกับอาตมาด้วย”

พิพิธภัณฑสถานบ้านไทยตำบลบ้านบัว โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ตาก ต.แม่ท้อ อ.เมือง จ.ตาก

ฝัน บัวงาม พิพิธภัณฑสถานบ้านไทยตำบลบ้านบัว โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ตาก ต.แม่ท้อ อ.เมือง จ.ตาก

“สมเด็จพระเทพฯ ท่านเสด็จไปโรงเรียนเรา 9 ครั้ง ท่านก็เลยมารู้เรื่องที่เราที่โรงเรียน เห็นคุณครูบอกว่าคุณครูไม่ต้องนำเสนออะไร พระองค์ท่านก็นำเสนอเองเลย ท่านเสด็จไปดูงานที่ท่านเคยเสนอไว้ แล้วตรัสถามว่ามีการสานต่อหรือเปล่า ท่านก็เสนอให้แบบอย่าง เช่น การทำเครื่องเงินของนักเรียนส่วนมากจะไม่มีคนทำแล้วท่านก็เลยบอกว่าให้ศึกษาต่อไป ทางโรงเรียนก็เลยเปิดแผนการเรียนการทำเครื่องเงินเครื่องประดับให้นักเรียน พระองค์ท่านตรัสชมว่า นักเรียนเก่ง”

พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นวัดท่าพุด ต.ไร่ขิง อ.สามพราน จ.นครปฐม

ปณิธาน กฤษชัยพฤกษ์ พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นวัดท่าพุด ต.ไร่ขิง อ.สามพราน จ.นครปฐม

“พระองค์ท่านทรงห่วงใยเกี่ยวกับเอกสารโบราณ สมุดไทยขาว สมุดไทยดำ ในพิพิธภัณฑ์ที่
 ระยะเวลาหลังมักจะถูกเอาไปทำเป็นส่วนผสมของการทำวัตถุมงคล เครื่องรางของขลังต่างๆ และรับสั่ง
 ว่าน่าจะมีคนนำมาศึกษามากกว่า”

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดฝั่งคลอง(ไทยพวน) ต.เกาะหวาย อ.ปากพลี จ.นครนายก

ร้อยตรีนิคุณธ์ จันนา พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดฝั่งคลอง (ไทยพวน) ต.เกาะหวาย อ.ปากพลี จ.นครนายก

“พระองค์ท่านสนใจมาก และรับสั่งว่า ได้ไปทั่วบ้านฝั่งคลองนี้หมดแล้ว ผมรู้สึกปลาบปลื้ม และมีความภาคภูมิใจที่พระองค์ท่านทรงสนพระทัยเกี่ยวกับเรา”

เจิน ผันผาย ศูนย์การเรียนรู้พื้นฟูภาษา-วัฒนธรรมของ ต.คลองพลู กิ่งอ.เขาคิชฌกูฏ จ.จันทบุรี

เจิน ผันผาย ศูนย์การเรียนรู้พื้นฟูภาษา-วัฒนธรรมของ ต.คลองพลู กิ่งอ.เขาคิชฌกูฏ จ.จันทบุรี

“สมเด็จพระเทพฯ ท่านสนใจ ท่านก็ถามผม ชองอยู่หมู่ไหน ตำบลไหน ผมบอกว่าอยู่ตำบล
คลองพลู อำเภอเขาคิชฌกูฏ บอกท่าน...ครั้งแรกท่านก็เสด็จไปเยี่ยม ตชด. ที่อำเภอแก่งสั้มแมว ทางผู้ว่า
ราชการจังหวัดเขาเชิญผมไปต้อนรับพระเทพฯ ท่านก็มาหาผมและสนทนาว่ากำนันเป็นของจริงหรือ
เปล่า ผมก็บอกว่าเป็นของอะ เอ้า...ถ้าเป็นของลองพูดภาษาของให้ฟังหน่อย พูดให้ท่านฟังท่านก็จด
ไป ถามไป ความเป็นมาของชาวชอง แล้วท่านก็ขอถ่ายรูปผมไว้รูปหนึ่ง แล้วก็ดีใจว่าผมช่วยอนุรักษ์
ภาษาถิ่นของจังหวัดจันทบุรีไว้”

ถนอม คงยิ้มละมัย พิพิธภัณฑที่ปานถนอม ต.หนองปรุง อ.เขาย้อย จ.เพชรบุรี

ถนอม คงยิ้มละมัย พิพิธภัณฑที่ปานถนอม ต.หนองปรุง อ.เขาย้อย จ.เพชรบุรี

“สมเด็จพระเทพฯ เสด็จมาก็ต้องทูลเชิญให้มาชมของ แม้กระทั่งของเก่าๆ ก็อยากให้คนไทดำได้ภาคภูมิใจในของเหล่านั้นด้วยค่ะ ท่านก็ตรัสถามหลายอย่างนะคะ ที่ท่านพอพระทัยมากก็คือ ท่านทราบว่าเรื่องตำนานเต่า เต่ามันข้ามขอนไม้ไม่ได้ มนุษย์ช่วยยกเต่าข้ามขอนไม้ เต่าก็บอกแกนว่ามนุษย์มีน้ำใจ แกนก็เลยให้มนุษย์ฉลาดกว่าสรรพสิ่งทั้งหลายในโลกนี้ มนุษย์ก็เลยสร้างบ้านไททรงดำ หลังจากจะเป็นรูปเต่า เสาเอกก็ต้องแปะรูปเต่าเอาไว้ค่ะ”